

В овощната градина в края на февруари и началото на март

Автор(и): Растителна защита
Дата: 16.02.2023 Брой: 2/2023

Грижите за опазване на овощните култури от болести и неприятели трябва да започнат още през втората половина на февруари. Тогава част от овощните видове са във фенофаза на принудителен покой поради неблагоприятните температури. Затоплянията могат да доведат до активизиране на жизнените процеси, както на овощните видове, така и на техните “врагове”.

През топлите февруарски дни да се направи оран за заораване на окапалите листа, ако това не е направено през есента. Чрез тази обработка на почвата се унищожават и част от какавидите на черешовата муха, лъжегъсениците на костилкоплодовата листна оса, вишневата листна оса, черната сливава плодова оса, зимуващите форми на черешовия/вишнев/ хоботник, ябълковия златист хоботник и ябълковия цветопробивач.

Заораването на окапалите листа помага за намаляване заразата от струпяване по ябълката и крушата, цилиндроспориоза по черешата и вишњята, червени листни петна по сливата и др. По този начин се намалява и зимуващия запас от видовете листоминиращите молци, които зимуват в

окапалите листа. При заораването на листата трябва да се внимава много да не се нарани кореновата система, което води до инфекции с бактериен рак или причинители на кореново гниене. Дълбочината на оранта да се определя от възрастта на насаждението и типа на подложката.

През този период се провежда и резитбата за формиране и плододаване на овощните видове и с нея едновременно трябва да се направи и санитарна резитба, с която да се отстранят заразените клонки от брашнеста мана по ябълката, струпясване по крушата, черно гниене по овощните, цитоспороза, оловен/сребърен/ лист по овощните, сачмянка по костилковите. Заразените клонки от огнен пригор по семковите и бактериен рак (*Pseudomonas syringae*) по костилковите също се изрязват, ако не са отстранени през вегетацията, когато е най-подходящо при тези болести. Повредените клони от беловинояди, дървесинояди, дървесница, ябълкова стъкленика, ябълков клонков молец също се изрязват. След санитарната резитба раните се замазват с бял латекс, към който се добавя шампион или фунгуран.

След санитарната резитба всички отрязани клони и клонки се изнасят от градината и се изгарят, за да не са източник на зараза.

Една от агротехническите мерки за ограничаване развитието на струпясването по ябълката е влагозапасяващата поливка в края на зимата, чрез която отделянето (изгърмяването) на зимуващите спори на струпясването може да се ускори и да стане за по-кратък период. Тази поливка трябва да се направи преди пъпките да се разпукнат.

Топлите дни на февруари и първата половина на март са подходящ момент за ограничаване на зимуващия запас от: **яйца** на червен овощен акар, кафяв ябълков акар, зелена ябълкова листна въшка, червеногалова листна въшка, ябълково-живовлекава листна въшка, крушова листна въшка, реомюрова крушова листна въшка, черна черешова листна въшка, прашеста прасковено-тръстикова листна въшка, оранжерийна прасковена листна въшка, листозавиваща листна въшка, голяма прасковена листна въшка, малка и голяма сливова въшка, малка зимна педомерка, голяма зимна педомерка, розена листозавивачка, глогова листозавивачка, кафявопетниста листозавивачка; **ларви** на калифорнийска щитоносна въшка, жълта стридоподобна щитоносна въшка, лъжекалифорнийска стридоподобна щитоносна въшка, ябълкова запетаевидна щитоносна въшка.

Срещу тези неприятели при ябълка, круша, череша, вишня, кайсия, праскова и слива се провежда пръскане с Овитекс 2000 мл/дка.

За едновременна борба с къдравост по прасковата, струпясване по крушата и прасковата, сачмянка и кафяво гниене по костилковите, бактериен рак (пригор) по черешата, вишната и кайсията с причинител *Pseudomonas syringae*, кривули (мехурки) при сливата използвайте контактен инсектицид и акарацид, който образува въздухонепропусклив маслен филм (Лайнкол, Бейлпройл-А, Овипрон ТОП ЕК) и един от мед-съдържащите фунгициди - Бордлезов разтвор-1%, Бордо микс 20ВП –375- 500 г/дка, Фунгуран ОН 50ВП- 150-250 г/дка, Шампион ВП- 0,3%, Косайд 2000 ВГ- 150-680 г/дка.

При крушата трябва да се следи развитието на обикновената крушова листна бълха и по-точно напускането ѝ на зимните убежища и разселването на презимувалите възрастни по набъбващите пъпки, откъдето започват да смучат сок. При висока плътност на бълхата –1 брой на 10 торбести клонки се налага да се пръска срещу възрастните индивиди преди яйцеснасяне. Много често третирането срещу този неприятел съвпада със зимното и тогава към Овитекс се добавя един от инсектицидите: Децис 100 ЕК – 7,5-12,5, Дека ЕК – 75 мл/дка, Сумицидин 5ЕК – 0,03%. При черешата и вишната през този период чрез стръскване се определя плътността на вишневия/ черешов/ хоботник и при установяване на 3-5 броя/дърво се пръска с Метеор (15,7г/л) СК - 70-90 мл/100 л вода.

Зимно пръскане трябва да се извършва само при доказана необходимост т.е., когато плътността на зимуващите форми на неприятелите надвишава икономическия праг на вредност.

При отделните неприятели тези прагове са: червен овощен акар – 60-80 зимни яйца на 10 см клонче; листни въшки – 15-20 зимни яйца на 1 м от една до тригодишна клонка; педомерки – 2-5 яйца на 2 м от една до тригодишна клонка; ябълков молец – 0,5 до до 1 щитче на 1 м от тригодишни клонки; листозавивачки- 3-5 яйчни групички на дърво; калифорнийска щитоносна въшка – наличие; други видове щитоносни въшки-20-30 броя на 1 м клонка; крушови бълхи- 1 възрастно или 8-10 яйца на 10 торбести клонки; черна черешова листна въшка – 5-10 яйца на 10 см клонка. Това налага стопаните да търсят съвети на специалисти по растителна защита, с което могат да се избегнат ненужни разходи и да се намали вредното въздействие на използваните пестициди върху околната среда.

Количеството на необходимия разтвор за зимно пръскане се определя в зависимост от възрастта на дърветата и формираната корона. Обикновено за декар се изразходва от 80 до 150 литра работен разтвор.

Важно условие за успешно провеждане на борбата срещу зимуващите форми на вредителите е добро навлажняване на всички части на короната.